

Nr 451

Av fru Hamrin-Thorell m. fl., om förlängning av giltighetstiden för lagen med särskilda bestämmelser om frivillig sjukpenningförsäkring i allmän sjukkassa.

År 1954 antog riksdagen en lag av tillfällig natur i syfte att övergångsvis bereda medlemmar i de erkända sjukkassorna, som skulle upphöra med utgången av året, att teckna frivillig försäkring för sjukpenning i den vid årsskiftet 1955 ikraftträdde lagen om allmän sjukförsäkring i de fall då vederbörande icke var obligatoriskt sjukpenningförsäkrad jämlikt den nya lagstiftningens bestämmelser. Denna tillfälliga lag, som utfärdades den 17 december 1954, var avsedd att äga giltighet till utgången av juni månad 1955. Försäkringen kunde tecknas för högst tre kronor per dag i sjukpenning och var i första hand avsedd för äldre medlemmar i de erkända sjukkassorna, som vid övergången fick en försämring i sin sjukförsäkrings-situation. En stor och vid opinion för denna övergångsanordning förelåg, och med kraft hävdades att lagen borde få längre giltighetstid än till och med 30 juni 1955.

Socialförsäkringsutredningen föreslog härom i sitt betänkande en utvidgning av den tillfälliga lagstiftningen. Enligt ett alternativ skulle en frivillig sjukpenningförsäkring tillskapas inom mycket vida gränser, enligt ett annat alternativ skulle den frivilliga försäkringen alltjämt vara av övergångsnatur och gälla enbart de medlemmar i de erkända sjukkassorna, som genom ikraftträdandet av de nya lagbestämmelserna ej längre kunde vara obligatoriskt sjukpenningförsäkrade.

Riksförsäkringsanstalten, sjukförsäkringens tillsynsmyndighet, ansåg i sitt utlåtande över betänkandet, att »medlemmar, som omfattats av den tillfälliga eller nya försäkringen och därefter obligatoriskt sjukpenningförsäkrats, borde vidare äga möjlighet till ny frivillig försäkring, när den obligatoriska försäkringen upphör».

I fråga om övergångsanordningens varaktighet framhöll riksförsäkringsanstalten att »rätten till inträde (i den tillfälliga — frivilliga försäkringen) efter upphörande av obligatorisk sjukpenningförsäkring borde dock begränsas till förslagsvis utgången av år 1964». Ämbetsverket föreslog alltså en tio-årig övergångstid.

I proposition nr 114 till 1955 års riksdag togs spørsmålet om denna form av tillfällig frivillig försäkring upp och socialministern redovisade (sid. 73) en positiv inställning till det av socialförsäkringsutredningen framlagda

alternativet av mera vid karaktär. Han yttrade därvid: »En sådan (försäkringsform) kan måhända visa sig vara den lämpligaste metoden att skaffa täckning för vissa extra utgifter i anledning av sjukdom, till vilka folkpensionen icke förslår». Departementschefen vågade dock inte ta detta alternativ, eftersom det skulle innebära ett väsentligt avsteg från de synpunkter, som hittills legat till grund för svensk sjukpenningförsäkring. Hans slutliga ställningstagande efter dessa överväganden blev följande: »I nuvarande läge anser jag den lämpligaste lösningen av förevarande problem vara att ge försäkring enligt lagen den 17 december 1954 giltighet till utgången av juni månad 1960». Så blev också riksdagens beslut.

Av ordalydelsen i departementschefens förord år 1955 synes framgå att han för det dåvarande ansåg sig nödsakad att mera provisoriskt låta 1954 års lag bli förlängd på fem år, kanske beroende på den tidsnöd som förelåg våren 1955. Då det uppenbarligen föreligger ett behov alltjämt att denna frivilliga sjukpenningförsäkring skall få äga giltighet även efter utgången av juni månad 1960 och då spørgsmålet om frivillig sjukpenningförsäkring i vidare mening kan tänkas bli föremål för prövning vid en snar översyn av hela sjukförsäkringen, torde nu närmast böra ske en förlängning av den nuvarande lagens giltighetstid till utgången av juni 1965.

Vi hemställer under åberopande av ovanstående,

att riksdagen måtte för sin del fatta beslut om förlängning av giltighetstiden för lagen den 17 december 1954 med särskilda bestämmelser om frivillig sjukpenningförsäkring i allmän sjukkassa till utgången av juni 1965.

Stockholm den 27 januari 1960

Ruth Hamrin-Thorell

Eric Källqvist

Martin Söderquist

Margareta Nordström